

Posudek vedoucího diplomové práce

Název: **Hromadné žaloby v soukromoprávním vymáhání soutěžního práva / Collective Actions in Private Enforcement of Competition Law**

Autor: Martin Jahn

Vedoucí: doc. JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.

Obecná charakteristika práce:

Diplomová práce je věnována jednomu z nejdiskutovanějších témat soutěžního práva EU v současnosti: soukromoprávnímu vymáhání, konkrétně dílčí otázce umožnění tohoto vymáhání kolektivní cestou – jedním řízením s mnoha poškozenými na straně žalobce. Jelikož jde o problematiku stále živou a nedořešenou, a to jak na úrovni EU, tak i řady jejích členských států, nabízí se nepochybně celá řada dílčích pohledů, které mohou být zajímavými, byť velmi náročnými, tématy pro absolventské práce na Právnické fakultě EU. Autorův pokus o to vyhodnotit, zda již má kolektivní řešení náhrady škody způsobené proti-soutěžním jednáním v právu EU jasné ukotvení reagující na hlavní známá úskalí kolektivních žalob, a zda Komise správně upřednostnila tzv. *opt-in* mechanismus před *opt-out* mechanismem při formování kolektivního žalobce, je jedním z možných pohledů na danou problematiku.

Práce má 64 stran vlastního obsahu členěného do tří hlavních obsahových kapitol, Úvodu a Závěru. Jelikož je psána v anglickém jazyce, jsou k ní připojeny více než desetistránkové teze v českém jazyce. Dále je práce vybavena seznamem zkratk a použité literatury, seznamem klíčových slov, jakož i stručnými souhrny (abstrakty) v českém a anglickém jazyce, a také standardním poznámkovým aparátém. Po formální stránce má práce požadovanou úpravu, je prostá rušivých gramatických či ortografických chyb.

Silné stránky práce:

Na práci je třeba ocenit především autorovu odvahu zpracovat téma, které je sice již několik let v centru pozornosti, u něhož však dosud chybí empirický materiál, z jehož zpracování by bylo možné vyvozovat jakékoli trvalejší závěry. Komise sice na rozvoji soukromoprávního vymáhání soutěžního práva pracuje poměrně dlouho, problematiku kolektivních žalob však dosud „upravila“ jen cestou Doporučení z roku 2013, a to zatím nemohlo přinést dostatečné praktické výsledky v členských státech, natož ve formě takových sporů, k nimž by se skrze podané předběžné otázky měl možnost vyjádřit Soudní dvůr EU.

Autor šel tedy vědomě do nejistoty, v níž musel najít vlastní přístup k tomu, jak zvolené téma uchopit, aby nese-psal jen pouhý popis toho, co již Komise vykonala v otázce kolektivních žalob poškozených protisoutěžním jednáním. Autor nahlédl zvolené téma jednak z perspektivy jeho vývoje v materiálech Komise, jednak srovnáním s praxí (inspirativní i varující), kterou nabízí způsob vymáhání soutěžního práva v USA, a také skrze vyrovnání se s nejběžnějšími úskalími, na které systém kolektivního vymáhání soukromoprávních nároků v praxi naráží. Jde o tři rozdílné a komplementární pohledy na současný stav „úpravy“ kolektivních žalob v materiálech EU, které mohou i při absenci dostatečné

rozvinuté praxe, kterou by bylo možné ex-post hodnotit, přinést zajímavé postřehy a poznatky k analyzované problematice. Z pohledu vedoucího posuzované práce tak autor ve svém úsilí uspěl, protože dokázal – přes popsání úskalí – vytvořit text, který zajímavý a aktuální, informačně bohatý a jím vyvozené závěry jsou na základě provedené analýzy a dnes dostupných informací hodnotné.

Za pochvalu stojí rovněž zařazení dílčích závěrů do všech obsahových částí práce a také autorova velmi kvalitní angličtina, v níž svou práci sepsal. V neposlední řadě je třeba uvést, že autor prokázal schopnost pracovat s velkým množstvím pramenů různého charakteru a adekvátně jich v práci využít (celkem 267 odkazů pod čarou).

Slabiny práce:

Jak již bylo výše popsáno, práci je dle jejího vedoucího třeba hodnotit jako jeden z možných pohledů na danou problematiku, které zatím chybí prověrka právní praxí, z níž by bylo možné činit jakékoli definitivní závěry. Současně jde o pohled, na jehož zpracování měl autor jen čas a rozsah odpovídající podmínkám psaní závěrečných absolventských prací. Proto má vedoucí práce za to, že řadu připomínek k uchopení tématu, stanovení výzkumné otázky, členění textu do kapitol, odůvodnění závěrů, které čtenáře při četbě práce napadají, je legitimní vznést jako doporučení pro případné další zkoumání na úrovni rigorózní nebo doktorské práce, nikoli jako kritiku práce absolventské. V tomto duchu by bylo možné doporučit pevnější stanovení hodnotících kritérií toho, co se Komisi povedlo a co nikoli, více se zaměřit na národní praxi - zda se drží doporučení Komise nebo více rozvíjí starší národní přístupy, znovu se zamyslet, zda doporučovaná závaznější úprava cestou směrnice EU není až příliš velkým zásahem do procesní autonomie členských států, zda nejrozsáhlejší kapitola 3 nerozdělí na více samostatných kapitol apod.

Na úrovni absolventské práce má však její vedoucí za to, že diplomant podal pozoruhodný výkon, kterým prokázal jak orientaci ve zkoumaném tématu, tak i schopnost zpracování zvolené právní problematiky, a to bez zjevných nedostatků, které by měly mít vliv na konečné hodnocení práce.

Celkové hodnocení práce:

Práci považuji za zdařilou a navrhuji ji hodnotit stupněm **výborně**.

Otázka k obhajobě:

Jak si představujete, s ohledem na existující zkušenosti zmíněné i v textu práce, evropskou úpravu preferovaného hybridního systému umožňujícího *opt-in* i *opt-out* mechanismy? Rozlišení dle typu, nebo výše požadovaného odškodnění, dle odhadovaného počtu poškozených? Pevná vodítka stanovená pro soudce legislativou, nebo postupné vyjasňování soudní praxí (včetně Soudního dvora EU)?

Praha, 11. 7. 2017

Václav Šmejkal, v.r.